

Nr. 1/2007 - 26. ÅRGANG

Historielagsnytt

Ta turen til Væstækogen
og Rønnehue 27. mai

Se side II

Skoger og Konnerud
Historielag

Vandring på kollen med Øivind

Tirsdag 12. juni kl 1800 møtes vi ved Olsrud parkering (Villmarkshuset) hvor Øivind Nilsen tar oss med på en «vandring» til Langmyrdammen og Konnerudkollen.

AV: PER RUNAR THORESEN

Hva han skal vise oss blir spennende men et godt tips tror vi er Orkideer og historikk fra gruvedriften.

Skikkelige som vi er i historielaget blir det neppe noen kjønnslige utskielser, men betegnelsen orkide kommer fra det greske ordet orchis som direkte oversatt betyr testikkel og en titt på rotknollene kan forklare denne sammenligningen. Fra gammel tid har orkideer derfor vært et viktig middel for å stimulere kjønnsdriften.

I Norge er det funnet mellom 35 og 40 arter og 11 av dem er fredet. Nedre Eiker er den største orkidekommunen i landet og under vandringen passerer vi innom grensen til Nedre Eiker.

Gruvedriften

For øvrig er jo Konnerudkollen spekket av historie fra gruvedriften, så dette blir en spennende kveld som vi avslutter ved 2100 tiden

Husk antrekk som er tilpasset været og har du med en sekk med termos vil sikkert kvelden bli perfekt.

Drammen

Byhistoriske samlinger

Dette er et prosjekt for å finne ut om det er mulig å samle byens private samlinger på et felles sted i byen, hvor samlingene kan lagres/vedlikeholdes og vises frem for publikum.

Prosjektet blir koordinert av Drammen Historielag.

Skoger og Konnerud Historielag har hele tiden vært invitert sammen med øvrige interessenter til diverse møter.

Dette vil i så fall bli en ganske stor økonomisk sak og vår holdning har hele tiden vært at saken ikke kan realiseres uten betydelig kommunal medvirkning. Tanken er at samlingen skal være på plass til jubileet i 2011.

En av de gamle verkstedhallene på Sundland har i det siste halvåret vært lansert som et mulig sted for denne aktiviteten som vil trenge stor plass. Bl.a. er det snakk om oppbevaring av både gamle brannbiler, busser, trikker, og historisk materiell fra arbeidsliv og dagliglivet i byen.

Det siste er jo at Strømsgodset's nye stadion er tenkt lagt på Sundland og vi er ikke orientert om dette vil forkudre planene om en byhistorisk samling.

På'n igjen med kulturdag 9. september

Fjorårets prøveprosjekt med kulturdag på Skjeldrum i Skoger ble så vellykket at en vil gjenta arrangementet 9. september i år. Om været blir like bra bør det ved god forhåndsinformasjon være mulighet til å øke antallet besøkende til godt over de 200 som var der i fjor.

Det var Skoger og Konnerud Historielag sammen med seks andre foreninger/organisasjoner i Skoger sammen med gårdeier Linda Skjeldrum som vartet opp med en rekke aktiviteter på gårdsområdet. Det endelige program er ennå ikke fastlagt, men vi kjenner sikkert igjen mange av fjorårets aktiviteter.

Sentralt stod informasjonen rundt Skjeldrumsaga's historie, men mest populært var kanskje aktivitetene for barn som bl.a. bestod av brenning av navn på bjørkeplater, lage kongledyr, snekring av fuglekasser og spiking med kniv samt natursti. Ellers var det takkebakst av lefser, kinning av smør, separering av melk/fløte, smaksprøver av flatbrød og strikkeaktiviteter. Det var stands med ulike informasjon og salg av diverse produkter inkludert gårdens egne.

Noter deg datoen og ta med deg familie og venner til en trivelig kulturdag.

Vår historie og vår hverdag

Skoger og Konnerud Historielag har som dere andre snudd kalenderbladet, og gått løs på et nytt år. Selv om historien er vårt område, er det viktig for oss å rette blikket framover.

Styret har gjort en grundig analyse av utkastet til kommuneplan for Drammen. En plan som skal gi politikerne et verktøy for utvikling fram til år 2018. For historielaget er det viktig å ta tak i de overordnede målene – og de kjernesakende byens politikere ønsker å kjøre fram. Det skrives vent og vakkert om hvor viktig det er å bevare vår historie.

Vi har tillatt oss å minne om slike festtalelignende begrep, og etterlyst praktisk handling.

Vi synes det er tragisk at historiske og sårbare områder langs Verkenselva brukes uhemmet som sykkel- og motorsykelbane. Konkret dreier det seg om området før du kommer til brua ved Konnerud Idrettspark. Ned til høyre ved Verkenselva ligger et område hvor vi fortsatt finner rester av et pukkverk. Spør ikke oss i historielaget hvorfor det ser ut som det gjør. Vi har bedt de kulturansvarlige i kommunen- og i politiske møter, om at man starter arbeidet med å virkeliggjøre Verkenselvaplanen. Vi har bedt om at man setter i gang med å rydde Ifferts dam. Vi har bedt om at man starter registreringene av det som er av historisk verdi – og som skal sikres for etterselekten i våre to bydeler – Skoger og Konnerud. Vi har bedt om at man følger opp de krav og pålegg som er gitt ved utbygging – og tenker her spesielt på området i Baklia og det som omfattes av reguleringsplanen Vannverksdammen. Lite handling så langt.

Baklia med sin gruvehistorie og sine mange flotte, monumentale steingarder må ikke bli offer for utbyggingsfirmaenes graf-sende maskinpark. Våre historiske merkesteiner, det er ikke så mange igjen av dem, må vi sørge for å bevare.

Det er en del av et kulturelt og pulserende liv når bestefaren får spørsmålet fra pjokken: Du bestefar, hvorfor har noen lagt alle de steinene oppå hverandre i lang rekke? Det er en flott inngang til å fortelle om gruvesamfunnet Konnerud – og om mester-tyven Ole Høiland som etter sagnet gjemte mange titalls spesidaler i et steingjerde i

Gamlebakken – eller i Baklia hvor han holdt seg i skjul i lang tid.

Apropos vår holdning til steingjerder. Er du av de som tar en tur ned Gamlebakken fra Konnerud, skal du ta en titt BAK det flotte steingjerdet like ovenfor kraftledningsgata. Her har en huseier kvitta seg med sin gamle takstein – og stabla det opp langs steingarden. Kommentar til en slik holdning? Kjære leser, den gir seg selv, ikke sant?

Vi i historielaget gjør vårt for å informere om vårt kulturhistoriske nærmiljø – og ta vare på det. Vi er glad for den massive støtten vi har fått på økonomisiden i forbindelse med bevaringen av bygdesaga på Skjeldrum gård.. Her skal vi gjøre ferdig jobben, og i samarbeid med eieren utvikle et samlingspunkt for historien om skog- og sagindustrien i vår landlige bydel Skoger.

Som dere vil se av denne utgaven av Historielagsnytt skal vår entusiastiske teatergruppe sette opp et nytt skuespill på Rønne-hue – den 27. februar Vi håper selv om det er i pinsen at framføringen av skuespillet sammen med Vestskogjegernes minnehøytid vil trekke mange inn på dette unike området på Vestskogen.

Før vi tar sommerferie inviterer vi til en spennende vandring på toppen av Konnerudkollen og ved Langmyrdammen 12.juni. Øyvind Nilsen, med sine gode kunnskaper om bergarter, gruvehistorie og orkideer skal være vår veiviser.

9. september er vi på Skjeldrum med kulturdag i samarbeid med flere foreninger i Skoger.

Følg med på plakater og andre informasjonsskanaler. Vi lover et spennende program for hele familien.

Så en reprise fra tidligere kommentarer. Historielaget har bruk for noen timer av din tid i løpet av året. Vi har dugnadsprosjekter som skal gi oss nye nærmiljøopplevelser. Send en mail, eller ta en telefon til en av oss i styret. Vi skal nok få bruk for deg.

Vår medlemsaksjon resulterte i 32 prosent økning av medlemstallet. Nå er vi 520 medlemmer. Det finnes ledige ressurser hos noe av dere. Ikke sant?

Ole Kr Mortensen

Historielagsnytt

UTGIVER:

Skoger og Konnerud Historielag
Nr. 1, mai 2007. 26. årgang
Bladet kommer ut to ganger
årlig, vår og høst, og sendes alle
medlemmene i Historielaget.
Opplag: 580 eksemplarer

Historielagsnytt tar i mot stoff og bilder fra Skoger og Konnerud.

Styret i Skoger og Konnerud Historielag har denne sammensetningen:

Formann Ole Kr Mortensen.
(e-mail: olekm@online.no)
Nestformann Toril Naper-Hauge
Sekretær: Per Runar Thoresen
(e-mail: p-thores@online.no)
Kasserer Randi Raen.
Styremedlemmer: Reidar Halden og Gry Strøm Andersen.

Varamedlemmer: Bjørn Jonassen og Ole Jacob Ottesen.

REDAKSJONSKOMITÉ:

Leder :Per Runar Thoresen, Reidar Halden, Tone Sverreson Ørmen, Ingvild Anita Velde og Ole Kr. Mortensen (redaktør)

FOTOKOMITÉ:

Hans Haveraaen, leder, Åse Blixrud, Ingar Steen, Harald Hindhamar, Tom Hayden og Oscar Hauge.

ARRANGEMENTSKOMITEEN:

Reidun Myhre, Arne Kristensen, Anita Dalen, Per og Anni Isaksen.

TEATERGRUPPA

- DET DRAMATISKE SELSKAP

President Kai-Roger Olsen, visepresident Karin Johansen, kasserer Johan Stråle, sekretær Liz Lie. Styremedlemmer Jan Sundby Ekeberg og Gry Strøm Andersen.

KONTAKTADRESSE:

Skoger og Konnerud Historielag,
Postboks 9112, 3006 Drammen
Besøk vår nettside: www.skhist.no – eller www.skogergonnerudhistorielag.no

LAY OUT OG TRYKK:

Stiftelsen Aktuell, Oslo.

FORSIDEBILDE:

På Vestre Borge har det i riktig tidligere tider vært en såkalt oppgangssag i drift nede ved Bremsa. Her er skovlen og turbinrøret som sørget for drivkraften til saga.

Les reportasjen som starter på side 8.

(Foto: Reidar Halden)

Han far – på Prøis

Jon Rustand født og oppvokst på Konnerud, men nå bosatt i Arendal har skrevet en artikkel om sin morfar Martin Haugen. Han var en drivandes tømmerkjører og sammen med kona Martha skjøttet han småbruket Prøis. Småbruket er i dag et vel utbygd boligområde på Konnerud. Familien tok etter hvert navnet Prøis etter småbruket.

Seks barn fikk ektefolket, selv om de var 35 og 40 år da de ble gift. Gunnar – 1925, Kari (min mor) – 1926, Ole-Karl - 1928, Jørgen - 1929, Jorunn - 1930 og Marit 1933. Nå er de borte alle sammen, unntatt Jorunn som ser ut til å befinne seg vel på institusjon i Porsgrunn.

Han far – på Prøis

Morfar Martin Haugen – «han far», som de har fortalt så mye om alle sammen, både mor og tanter og onkler. – «Han far var hard», kunne tante Jorunn si, «men han var rettferdig», kunne mor si, og «når han hadde sagt fra om en ting, var det glemt, han var aldri sur». «Han hadde så høy stemme, dem hørt’n helt tel Bernås». «Vi var overraska over at han var så snill», sa Elna Stubberud (Gomperud), bare for få år siden.

Martin Haugen døde i 1947, to dager før han skulle fylle 63 år, og et langt liv i tømmerkogen var over. For meg har det vært myten om Martin Haugen jeg har fått inn med morsmelka, jeg ble født flere år etter at han blei borte og har fått mange glansfulle beretninger om en markant personlighet, en autoritet i tømmerkogen og ellers, «en høvding i Gravdalsskogene».

Bildet av Martin Haugen i Drammens Tidende stiger fram som fra vårt lands historiebok nærmest, foran sommerfjøsset på Skulkerud, i grov trøye og bukse, iført sin sedvanlige spikerhatt, ved siden av «Bron» som trekker et sleip med mjølsekker og proviant for vinterarbeidet som ligger foran. Her møter jeg myten på nytt, men journalisten trekker meg litt nærmere mennesket – Og hvem traff jeg der uten den gamle skogskar, alle vandreres gode venn Martin Haugen. Og kom han ikke akkurat fra bygden med hest og «sætersleip», karjol, som vi sørfra sier. «Jeg leste om det i avisen at sånt noe brukte de i gamle dager, men nu ser De selv at de brukes ennu.», sa Haugen». Jeg må tro at språket er litt tilpasset avisens kutyme, men likevel; et sitat med ironisk snert og avisomtale som måtte varme.

Erling Jahn-Larsen, som på tampen av fjoråret gikk bort i høy alder, sa til meg for

Martin Haugen med sleip

(Drammens Tidende, mandag aften, 11. oktober 1937).

få år siden at Martin Haugen var beste tømmerkjøreren på de trakter, god med hesten, alltid størst tømmerlunne på våren, fikk mest betalt, selvskreven leder og hadde absolutt autoritet. «En gang jeg kom, var lasset og hesten utafor vegen, hesten lå i snøen. Men hesten var merkelig nok rolig, Martin snakka tel’n mens’n arbeida med lasset. Jeg stoppa opp og hjalp helt til lasset var oppe, så sa’n: «Bron, nå kan du reise deg», og så kom hesten seg på beina». Han hadde lag med hestane. Jahner’n var skogsbestyrer i Gravdalsskogene en del år og hadde etter eget utsagn bortimot femogtjue mann med hest i arbeid, og kalte Martin Haugen høvdingen i Gravdalsskogene.

Noen år tidligere, nærmere bestemt 28. februar 1934, fylte Martin Haugen 50 år i fullt arbeid i tømmerkogen - han og’n Alf og’n Konrad Svendsrud lå på Skulkerud også den helga som lå tett opp til dagen. Lite visste karane på lørdagskvelden at overras-

kelse var underveis, et helt lite fantefølge tok seg opp Bjønneliene, tre voksne, to av ungane og Brekke-borken som var innlånt for anledningen. Det snødde tungt innpå høgdene, mens det regna nede i bygda, og karane trudde ikke det kom folk. Olaf Ekholt måtte leie Brekkeborken over myrene og langs vintervegen, for hesten ville absolutt ta ut i snøen langs sommervegen der den hadde vært før. Kona hans, Anna, brakte med seg honning og kake til jubilanten, Martha Haugen måtte sjøl vasse foran hesten over myrene og kjenne vegen for hu kunne ikke se’n. Guttane, Gunnar og Ole-Karl, var omtrent ni og seks år, men hadde klare minner om dramatikken og ikke minst om det festlige møtet med karane den kvelden. Olaf Ekholt hadde putta snø i bjella på Brekkeborken og følget kom visstnok helt overraskende på tømmerkjørerane, han Konrad kom ut på trappa med salt og pepperbuksa på seg, buksesmekken oppe. Men karane vaska seg litt ekstra, det ble låst opp

Toppen av bakken i Prøis, en søndag ettermiddag, sommeren 1926. Martin Haugen, Ingeborg Ekholt, Anna Ekholt (Tjomsland), ukjente, Martha Haugen med Gunnar i fanget, venter Kari.

inn til peisestua til Barre og der ble det dekt på. Damene hadde bakt svær kake og det ble festlig langt ut over kvelden selv om dram nok var bannlyst.

Drøyt ti år seinere, sommeren 1946, var Martin Haugen på Skulkerud for siste gang. Du ser den gamle skogsmann midt i bildet, omringet mest av ungdom, kanskje den eneste gjenlevende på bakken til venstre: Ragnhild Rustand (Gomperud) ved siden av den mannen hun skulle gifte seg med; Øivind Rustand (min onkel) som døde så alt for tidlig femten år seinere.

Et drøyt halvår seinere sovnet Martin Haugen inn etter lang tids sykdom, 63 år gammel. I begravelsen falt følgende ord i høytidelig tale: «Når jeg tenker på’n Martin som ligger unner tørja på kjerrgå’n...», da måtte mor le, spenningen ble utløst og sorgen som hadde arbeida i dem i måneder fikk nok ei ny vending. Og det er vel ofte slik begravelser er, sorgfull stemning som går over i (nesten skamfull) lettelse. Og Martin Haugen hadde fått en verdig begravelse.

Lever det fortsatt folk som kjente’n eller husker’n? Jeg tar i mot alle små fortellinger som folk kan hoste opp. Sjøl har jeg mye

stoff, blant annet 3-4 timers samtale mellom Ole-Karl og Gunnar Prøis, sammen med Kristian Gravdal (som også akkurat er gått

bort) og Olaf Rustand – der temaet var «han far», Martin Haugen.

Hjertelig hilsen Jon Rustand

Martin Haugen på Skulkerud sommeren 1946. Fra venstre Martin Håkonsen, ukjent, Øivind Rustand, Ragnhild Gomperud (g. Rustand), Martin Haugen (sittende), Emma Gravdal (bak), Eli Gravdal (g. Treholt - bak), Kari Prøis (g. Rustand) og Ingeborg Ekholt. Bildet er tatt av Elna Stubberud (Gomperud).

Arne Thorkildsen (bildet) har gjort en serie lydopptak av folk i Skoger. Samtlige intervjuer har han overlatt til Skoger og Konnerud Historielag som nå har lagt dem over på CD.

I Historielagsnytt vil vi bringe redigerte utdrag av intervjuene.

Vi starter med kunstmaleren Kai Fjell. I mars i år var det 100 år siden han ble født.

Dette intervjuet er gjennomført i Skoger kirke i mai 1984

Kai Fjell – minner fra en barndom i Skoger

Kai Fjell ble døpt på Konnerud og gikk for presten i Skoger. Innledningsvis i intervjuet minnes han at de måtte pugge salmevers. Men han husker også at han fikk en ørefik av presten, fordi han og flere spilte kort på bakerste rad under konfirmasjonsundervisningen.

– Jeg hadde tidlig egne meninger, følte meg faktisk i et med naturen sier Fjell, som nektet å gå til alters da han ble konfirmert.

Fjell likte seg ikke på skolen, likte ingen fag og ingen lærere, og ble mobbet, forteller han. – Jeg var så annerledes enn de andre, jeg skilte meg ut på klærne. Var kledd med fløyel, skilpaddeknapper og broderte blonde

krager, det var nok derfor jeg ble mobbet sier han.

– I barndommen diskuterte vi aldri noe hjemme, mor og far var ikke strenge, men alltid opptatt. Selv om vi hadde hushjelp, var det mange arbeidsfolk og lærlinger på gården. Far hadde nesten ikke annet å gjøre enn å kjøpe skog.

Barndomshjemmet var på gårdsbruket Øvre Furu vold som lå under Selvik Bruk.

– Våren var den beste tiden da var vi på jakt, vi lå ute og var på orrhane leik. Det var mye skogsfugl på den tiden, vi skremte opp fugl på skauen bestandig. Vi fisket med garn i Andorsrudtjern hver helg da vi hadde en båt der. Husker Andorsrud festningen, innbiller meg at vi fant en trappenedgang. Festningen hadde høye murer som Akershus festning i Oslo. Det var steinene fra den som ble brukt til å fylle opp ved Majordammen.

– Jeg lekte med Einar Enga, en fjern slektning, og på bursdager husker jeg vi flagget.

Juletefester var høydepunktet da kom alle som arbeidet og hørte til gården.

– I Skogerbygda var fritidsaktiviteter ikke noe tema. Vi fant på noe bestandig, trengte ikke noe organiserte aktiviteter. Bygde hytter i skauen eller hoppet i Kjellebakken, der hoppet vi over veien.

Mor og far traff hverandre på Prestesetra, mor kom fra Oslo, men var på besøk. Hun var utdannet på musikk-konservatoriet. Hun hadde bondetakter i seg og var flink med dyr. Mor hjalp folk i bygda hvis de hadde syke dyr eller andre problemer med dyra sine, hun fungerte nærmest som en veterinær. Far gikk bare rundt å så på trær, for han kjøpte opp skog. Han var utdannet fra Kongsberg skogskole, men født og oppvokst i Skoger.

Bestefar Kristian Olsen Fjell var gift med Dorte Haug og de fikk alle barna sine i Skoger.

Kai Fjell fotografert i sitt atelier i Oslo februar 1985.

(Foto: dt.)

Dette bildet som er i eie i Skoger, var det første bildet Kai Fjell malte. Det var Thomas Løkka – mannen som gikk i bresjen for å bygge Alles Vel – som ba han om å male St. Georg.

(Foto: Reidar Halden.)

– Bestefar kjøpte mange gårder, han døde da jeg var 8-10 år gammel. Husker han var god til å spikke seljefløyte, så når vi hørte lyden av seljefløyten, var det vår.

Kai Fjell gikk på Drammen offentlig middelsskole i Drammen, som var skole for den høyere allmendannelse, navnet ble endret i senere tid til Drammens Realskole. Bodde på den tiden på Danvik, for det var for langt å reise til byen hver dag.

– I helgene gikk jeg hjem opp Gamlebakken til Konnerud og ut til Andorsrud. Det tok sin tid for det var en lang vei helt fra Drammen til Skoger.

– Jeg led også på den skolen, likte bare

tegnelæreren. Jeg hadde så mye undring og nysgjerrighet i meg, følte meg verken som drammenser eller skauerbøring.

– Det første bilde jeg malte var som 14-åring «St. Georg med skjold og flagg», det skulle henge på Alles Vel, et forsamlingslokale for avholdsfolk. Det var Thomas Løkka som fikk meg til å male det bildet. Kai Fjell er kjent for å male kvinner.

– Jeg setter kvinner høyt, for kvinner er nærmest naturen, det er jo de som har båret oss fram. Kvinner tenker annerledes, og er mykere fra naturens side, sier Fjell som husker godt at moren bad fadervår ved bestemors seng.

Kai Fjell-fakta

- Kai Fjell ble født i Skoger 2. mars 1907. Han døde i 1989.
- Han regnes som en av de mest betydelige kunstnere i norsk modernisme.
- Laget også bokillustrasjoner, grafikk og gjorde en innsats som scenograf. Hans bruk av symboler gjør bildene spennende og fargebruken er dristig. Sentralt i symbolene står kvinner, naturens feminine kraft som har omsorg for skaperverket og bringer livet videre.
- Han var elev av Axel Revold, - og Reidar Lampe som var tegnelærer ved Drammen Realskole på 1950-tallet.
- Kai Fjell sine bilder er verdifulle og blir sett på som en trygg investering, ett av hans bilder ble i 2006 solgt for 2,7 millioner kroner på en auksjon i Oslo.

Slik så gården Øvre Furu vold ut da Kai Fjell og hans familie bodde der.

Sin egen kvinne Ingeborg traff han på kunstakademiet, under en elevfest på slutten av 1928. De fikk to gutter og familien vokste til svigerbarn og barnebarn.

Kai Fjell syntes han har hatt det godt i voksen alder.

– Jeg var heldig, fikk tidlig solgt bildene mine sier han.

Som kunstner fikk han sitt gjennombrudd som 30-åring, og var aktiv helt fram til sin død nær 82 år gammel.

Intervjuet er redigert av Tone Sverreson Ørmen.

Sagbladet på Borgeåsa synger ikke mer

Det er rart med sola, den går inn der andre ikke lenger gidder å gå. Sånn kan du tenke når du står nede ved Bremsa på Vestre Borge i Skoger og ser på det værbitte, grå huset som skjuler den gamle gårdssaga. For solstrålene leiker seg ikke bare i vannspeilet til elva. Den lister seg også inn mellom åpninger og hull i den aldersstegne bygningen. Og når solgullet treffer det uvirksomme og delvis glemte jernet i saga, er det som det får den helt spesielle skjønnheten som bare noe ganske unyttig kan ha. Det er lenge siden nå, at du kunne høre sagbladet syngende ved Bremsa. Men det har det trolig gjort i mange hundre år.

AV INGILD-ANITA VELDE
KÖSLING (TEKST)
OG REIDAR HALDEN (FOTO)

Gårdssaga på Borge var opprinnelig ei oppgangssag – den eneste kjente oppgangssaga i Skoger. Hvor gammel den er, vet ingen. Men vi vet at oppgangssaga representerte en liten revolusjon da den kom til Norge på begynnelsen 1500-tallet. Og Nils Borge vet at han langt fra er den første Borge som livnærer seg av den leireholdige jorda på den sørvendte gården ved Borgeåsen i Skoger. Familien har hatt gården siden det herrens år 1611.

– Det har vært aktivitet her fra 1700-tallet, kanskje før. Hvor mye før, er det ingen som veit. Men jeg har noen gamle kvitteringer og sånt, fra 1800-tallet og framover. Og jeg veit at det i oppgangssagas tid var ansatt egen sagmester her, forteller Nils Borge.

Det er ikke mye igjen av oppgangssaga. Det gamle sagbladet er et av de få tause vitnene om gårdssagas lange liv. Bestefaren til Nils bygde om til sirkelsag i 1925, og han tror at også bygningen ble reist på nytt da.

– Det kan hende de bygde om og brukte

de gamle materialene. Men turbinen ble bytta, og det som er støpt, er fra 1925.

Oppgangssaga var starten på norsk trelastindustri. Tidligere ble stokkene skåret med handsag. Stokken ble da plassert på en stor skjærebenk. En mann sto under og en sto oppå, og så skar de stokken på langs. Derfor gikk det mye enklere og raskere da sagbladet kunne drives opp og ned ved hjelp av vannkraft. Navnet oppgangssag viser til sagbladbevegelsen opp og ned.

Ennå kan du se fundamentene av den gamle demningen, en såkalt steinkistedemning, som ble bygd ved at tømmer ble laftet sammen i ei kasse med hulrom som ble fylt med stein for å få tyngde. Oppå demningen lå brua, ei lang bru med svai i, som var en prøvelse for gårdens hester, ifølge historier som er blitt fortalt i familien Borge.

– Det var sånn at tømmeret kom ned fra skauen på den andre siden av elva. Det ble mye arbeid, for de måtte bære det over. Det var vanskelig å få hestene til å gå over, med svai i brua og 4–5 meter ned til vannflata. De hadde visst prøvd med rolige hester også, uten at det hjalp. Det gikk vist gæli en gang, da gikk hesten uti, forteller Nils.

Også demningen har gått i elva nå. Høsten 2000 var det kraftig regn, og da raste det som tidens tann ikke allerede hadde rukket å fortære.

Det er en lang historie og solide tradisjoner skjebne og arv har gitt bonden på Vestre Borge å forvalte.

Bestefaren hans gjorde en omstilling han mente var nødvendig, og bygde om oppgangssaga til sirkelsag. Sjøl tok Nils Borge i fjor den vanskelige avgjørelsen om å slutte med melkeproduksjon på gården. Nye regler gjorde at han hadde måttet investere mye i driftsbygningene for å kunne fortsette med melkekyr.

Nå er det kjøttproduksjon, ammekyr og drifta av 400 mål skau og produksjon av for til egne dyr som fyller arbeidsdagen på den vakre gården.

Avgjørelsen Nils tok, om ikke å oppgradere driftsbygningen slik at den tilfredsstillte myndighetenes krav, gjør at en spennende del av gårdens historie blir stående intakt. Ikke bare er bygningen ført opp med materialer skjært på egen sag. Også teglsteinene som er brukt i fjøset er lagd av gårdens folk, på eget teglverk.

– Granitten i kjeller'n er vel skyti ut i

Nils Borge står med beinet på akselen til den gamle gårdssaga, som bestefaren hans bygde om fra oppgangssag til sirkelsag i 1925. Røret til høyre i bildet fikk tilførsel av vann fra ei trerenne som ledet vannet inn. På enden av røret er det ei innsnevring som gjorde at vannet traff skovlehjulet med stor kraft. Akselen forbinder skovlehjulet med reimhjulet til venstre i bildet. Reimhjulet var forbundet med sagbladet med ei bred reim.

Strømsåsen, og det som er av jern og glass er kjøpt. Ellers var det sjølbergning. Men en kommer jo opp i noen dilemmaer, da, når en har mange gamle bygninger. Reint økonomisk sett skulle det vært jevna med jorda, men så vil en gjerne ta vare på det som er av historisk verdi.

– Der, sier Nils og peker opp i den bratte skråningen ved elva, bortpå kullen der sto teglsteinsovn, og rett under her skal leiremølla ha stått. De blanda leire med vann og flis fra saga, til det ble en passe konsistens. Det var sagflisa som ga porene i steinen. Støpeforma finnes ennå, den henger på museet, på bygdesamlingene.

Rester av teglsteinproduksjonen farger fremdeles elvebunnen rød. Ellers er det lite igjen som minner om ei tid der mye folk, mange hender og flere arbeidsgamper trengtes i drift.

– Saga har ikke vært i bruk etter at jeg ble født. Men jeg veit at noe av det siste som ble skjært, var 7 millimeter kassebord til eplekasser. Så det må ha vært ei ganske nøyaktig og bra sag. Ellers har det nok vært mest ordinær trelast, plank og panel til låve. Jeg tror ikke det har vært mye leieskjæring, mest til eget bruk, antagelig.

Noe må likevel ha gått ut av gården. Nils veit at det ble kjørt trelast fra Vestre Borge til jernbanen, til Skoger stasjon. To hester og to kjørekarer måtte til for å få lasset opp de dryge bakkene fra saga nede ved elva. Fra gården og til jernbanen var det bedre vei og slakkere terreng, så der holdt det med en hest og en mann, har Nils hørt.

– Men du veit, det var kort skjæresesong. Om våren, i snøsmeltinga, var vanntilgangen god. Selvik Bruk hadde jo demt opp mye innover her, og slapp på vann når de fløta

tømmer. Så lenge den tida varte, var det nok vann. Når det ble stopp der, og slusene ble stengt innover, så ble jo vannet borte, og da var det heller ikke grunnlag for å skjære. Det var kort og hektisk sesong på denne saga, sier Nils.

Da han var guttunge, leika han og fiska ved saga og elva, som guttunger flest, uten å tenke så mye på hva slags aktiviteter som hadde vært der i tidligere tider. Den gamle grå bygningen som huser gårdssaga dugde bra som ly for overraskende regnvær, og den solide vaieren som ennå er spent tvers over elva var selvfølgelig egnet til å lokke en guttevalp ut på luftige eventyr.

– Særlig om våren, hvis det var mye vann i elva og tynn is, så var det å krabbe over i vaier'n der. Det hadde jo fått konsekvenser hvis jeg hadde ramla uti, men jeg gjorde nå ikke det, forteller Nils.

Det er ikke mye igjen etter tida med oppgangssag på Vestre Borge, bortsett fra det gamle sagbladet Nils Borge står med her.

Nils Borge i samtale med Erik Bjørlov-Larsen som «fant» oppgangssaga på Borge, og tipset historielaget om dens eksistens.

Det gjorde heller ikke de to som under elgjakta et år dro seg over elva i ei kasse festa til vaieren. At jegerne våget seg ut på denne uortodokse elvekryssingen, er ikke fullt så oppsiktsvekkende som at elgbikkja også hadde sinnsro til å bli med over i kassa.

Og mens vi står der i vårsola og hører bonden på Vestre Borge fortelle fra ei tid der alt var annerledes, tenker vi at solstrålene som leiker seg med det rustne jernet har danset på samme sted på samme måte så lenge det har vært sag og folk på gården - og enda lenger enn det.

– Arbeidsmessig, sier Nils, så har nok detta vært mest slit.

Programmet på Vestskogen

Dette er programmet på Vestskogen
søndag 27. mai 2006

Kl.09.00: Grinda i Andorsrud åpnes.
Kl.09.30: Turistforeningen starter fra Andorsrud.

Kl.12.00: Samling ved Vestskogjegernes bauta, Velkommen.
Kaptein Andreas Devlin

Kl.12.15: Tale ved tidligere fylkesmann
Leif Haraldseth

Kl. 12.35: Telemark og HV-distrikt 03 -
demonstrasjon av utstyr

Kl. 13.30: Rønnehue: Teatergruppa i Skoger og Konnerud Historielag, Det Dramatiske Selskap, oppfører skuespillet, *Aqua Vitae – Livets vann*, av Kai-Roger Olsen. Entre kr.100,-. (Par 150,-). Barn gratis.

Mineralvann, kaffe, vafler og lignende fås kjøpt. Ta med campingstol.

Kl. 17.00: All ferdsel på veiene opphører. Grinda i Andorsrud blir stengt.

Bauten ved Laukolltjern

Humor og historie omkring livets vann på Rønnehue

Det Dramatiske Selskab, teatergruppen i Skoger og Konnerud Historielag vil under årets Rønnehuedag fremføre skuespillet «*Aqua Vitae – livets vann*», ett skråblikk på brennevinets og Drammens «drammens» historie.

Som det fremgår av tittelen omhandler skuespillet brennevinets historie, fra oppdagelsen og frem til i dag. I forhold til vin og øl er brennevinet en forholdsvis ny «oppfinnelse». Det var først på midten av 1200 tallet man lykkes å produsere de første dråper. Det skulle imidlertid ta flere hundre år før smaken ble akseptabel.

Til å begynne med ble brennevinet brukt som medisin. Det sa seg i grunnen selv. En sterk og berusende væske, som attpåtil smakte forferdelig, måtte være en yppelig medisin. Som det står skrevet i et brev fra 1500 tallet: «Det hjelper samme for alle hånne sykdommer som et menneske måtte ha».

Brennevinet ble, og blir fremdeles brukt som ingrediens i utallige produkter. Men det var først da smaken ble noenlunde brukbar at den ble et nytelsesmiddel. Da tok det imidlertid helt av i en periode. Fra 1600 tallet og fremover mot 1800 tallet var forbruket pr innbygger i Europa, fem ganger så høyt som det er i dag.

Fra tidlig på 1800-tallet var Drammen en betydelig produsent av brennevin, særlig ake-

Aktørene i «Det Dramatiske Selskab». Fra venstre foran: Kai Roger Olsen, (forfatter av skuespillet), Karin Johansen, Jan Lokshall og Betty Sønstrød.

Videre fra venstre: Helge Stenseth, Inger Thorkildsen, Grete Bergersen, Mona Jensen, Finn Hansen, Ingrid Skolleborg, Jorunn Albjerk, Jan Sundby Ekeberg, Liz Lie, Gry Strøm Andersen, Svein Sandholt, Anne Mari Nedberg og Bjørn Erichsen. I midten Johan Stråle, og bak instruktør Joar Gustavsen. Foto: Reidar Halden

vitt. Her ble landets første industrielle brenneri grunnlagt. På det meste var det 17 brennerier som produserte 1 300 000 liter i året.

Skuespillet tar utgangspunkt i historiske fakta. Disse er pakket inn i ti humoristiske, og til dels bisarre avsnitt, vevet sammen av en forteller.

Spillet oppføres på Rønnehue søndag 27. mai kl. 13.30 og på Union scene søndag 3. juni kl. 18.00.

Vi håper publikum vil ha like stor glede av se forestillingen som vi har av å spille den og som undertegnede hadde av å skrive den.

Kai-Roger Olsen

Haddeland og Strømsøåsen

Halvor Sondresen Haddeland er mannen bak Haddelandsdammen. Han er eiendomskongen fra Tinn som bodde på Lidskjalf i en periode fram mot 2.verdenskrig. Han er mannen som anla vei til Haukås hvor han ville bygge hotell. Halvor Sondresen Haddeland levde i perioden 1865-1949. Vi har bladd i boka som forteller om mannens eventyrlige liv, og vil gi noen smakebiter på hans aktiviteter på Fjeld, Strømsøåsen og Konnerud.

AV OLE KR. MORTENSEN

Halvor S. Haddeland er fra Tinn. I boka «En tinndøl ser tilbake» som ble forfattet av en av hans barnebarn til 100 årsdagen for hans fødsel i 1969, forteller han hvordan han kjøpte gården Nordre Fjell. Det skjedde i januar i 1907 da han under en sykkelturn inn til hovedstaden for å selge en eiendom i Nore til staten, overnattet i Drammen Da så han at gården oppe på Fjeld var til salgs. Han kjøpte den for 35.000 kroner. Å kjøpe en så stor eiendom karakteriserte han som dristig. Sammen med familien flyttet han inn på Fjeld i 1908. Han kjøpte 18 melkekuer, men prisen på melka var for lav – 9-10 øre. Derfor forpaktet han bort gården etter en tid. Hagen plantet han ut. 11 mål med bringebær som han hadde 8-10.000 kroner i årlig inntekt av.

– På Fjeld solgte jeg også noen tomter. Det var en god og trivelig eiendom, hvor det også var fint skiterreng i nærheten. Nesten hver dag om vinteren gikk jeg på ski der. Senere kjøpte jeg også Mellom Fjeld og tok skogen og la den til Nordre Fjeld, forteller han.

Kalkfjellet

I 1914 fikk Haddeland forståelsen av at det var rikholdig kalkfjell ved Haukås. Han fant et felt med 96 prosent kalk. Så kjøpte han samme året Strøm skog.

– Siden jeg hadde kjøpt eiendommen vesentlig for de store kalkfelts skyld, omgikk jeg med planer om å bygge en taubane som førte ned til Gulskogen stasjon. Imidlertid viste det seg umulig å få i stand en tilfredsstillende salgskontrakt for kalksten.

Interessant er det å lese at Norsk Hydro gjorde undersøkelser og hadde opsjon på kjøp av Strømskogen for svimlende 200.000 kroner. Men de bestemte seg for kalkfeltene på Herøya.

Dermed var det prosjektet ute av verden.

Hotell på Haukås

– Så sent som i 1937 planla jeg forøvrig å

Vinteren 1920, da han kjøpte sin første villa på Konnerud. –Det var stas med hest, slede og fri fart på landeveien i varm ulveskinnsjels, forteller Haddeland.

(Illustrasjon fra boka)

bygge en restaurant med en del hotellværelser på den praktfulle utsikten Haukås. Tegningene ble laget hos arkitekt. Jeg kjøpte inntil den såkalte lensmannsløkka og et skogstykke så jeg kunne få en storartet slalåmløype og taubaner for skiløpere. Ja, jeg tenkte også å selge tomter langs taubanen, forteller Haddeland.

– I Skoger herredsstyre ble det imidlertid blankt nei da jeg søkte om skjenkerett til en vordene restaurant. Så var den planen begravet, inntil det kom eventuelt mer forståelsesfulle medlemmer i herredsstyret. Men krigen kom og alt stoppet opp.

– Først hadde jeg dog bygget vei over Haukås som kunne komme tomtsalg til gode, og det kunne ingen nekte meg. Mens jeg bodde i Villa Lidskjalf på denne eiendommen, fullførte jeg en ca 60 meter lang demning inne i skogen og fikk et nydelig parti med skog og vann ut av det. Den nyryddede grunnen var fruktbar for settefisk, og jeg satte ut 10000 yngel som også planen hadde vært med denne demningen. Det resulterte i hundrevis av fet, fin ørret, til dels så bred og fin over ryggen at jeg ikke

har sett maken siden guttedagene. Under krigen ble alt sammen tyvfisket, og det ble ikke så meget som en enslig ørret igjen, forteller Haddeland.

La oss legge til at det på 1950 tallet var et brukbart ørretfiske i Haddelandsdammen, men etter hvert som muren ble lekk ble det også slutt på fisket. Det er mange Konnerudboere og turgåere på Strømsøåsen som kunne tenke seg at Haddelandsdammen ble restaurert. Det kunne bli et flott samlingssted sommer som vinter.

Tresko

I 1911 bygget han opp Drammen Tresko-fabrikk – en bedrift som produserte 200 par om dagen. Han var sin egen salgssjef. Høsten la han i vei på sykkel gjennom Telemark til Stavanger, Bergen – og opp gjennom hele Trøndelag. Alt jeg tilbød gikk unna, forteller han. Bedriften ble senere solgt til Ole H. Bernås. Etter hvert ble det en stor trelasthandel i byen. Den ble senere flyttet og nedlagt rundt 1980.

Dette er familien som er bosatt i det særpregede huset i Almedalsveien – Villa Lidskjalf. Jørn E. Kaalstad, Trine E. Bakkeli og Nora. (Foto: Tone Sverreson Ørmen.)

På kjelke

Haddeland var også litt av en oppfinner. Han laget en spesiell stubbslede til å frakte tømmer ned bakkene i Strømsøåsen. Det spesielle ved sleden var en bremseanordning som han vikk heder og ære for. Det samme gjaldt en spesiell skogsharv som skal ha havnet på Jarlsberg hovedgård.

– Da jeg første gang flyttet til en villa på Konnerud (rundt 1923), ble det aktuelt med de lange, fine akebakkene der. Aketrafikk med kjelke og stang var meget livlig om vinteren. Jeg konstruerte en kjelke med ratt og vridbare stålmeier – så vidt jeg vet den første i landet. Kjelken viste seg å være både effektiv og sterk. Tyngden og den smidige følingen med veien, gjorde at den med en gang slo ut de vanlige fiskekjelker, og jeg laget en del for salg, forteller Haddeland,

Lidskjalf

Våren 1936 kjøpte han Villa Lidskjalf.

– Det var en villa av den gamle typen, stor og tungvint, men koselig. Peisestuen var uvanlig stor og vakker, med et meget stort utsiktstvindu mot åsene i vest. Mang en hyggelig time ble anbrakt der. Luft og værslaget på Konnerud er utmerket, og vi var hele tiden her oppe ved fin helse, forteller han.

Dette bildet av Halvor S. Haddeland er tatt på Nøtterøy som han flyttet til i 1939 fra Konnerud. På armen har han et av sine barnebarns barn.

(Illustrasjon fra boka)

Dette var noen glimt fra en aktiv manns liv – sett med lokale øyne. Halvor Sondresen Haddeland levde et eventyrlig liv i en brytningstid i Norge, sier han selv. Noe av eventyret opplevde han på Konnerud,

Strømsøåsen og dalsidene nedenfor...

Kilde: «En tinndøl ser tilbake». Av Halvor Paulsson Nygaard. Familiebok utgitt i 1965.

Skoger og Konnerud Historielag i høringssvar:

Kommuneplan med liten vekt på kultur i bydelene

AV: OLE KR. MORTENSEN
PER RUNAR THORESEN

Drammen kommune har i vår avsluttet en høringsrunde om forslag til ny Kommuneplan for årene 2007-2018. Styret i historielaget har gått grundig gjennom planen og innen våre kjerneområder kunst, kultur, fritid mener vi at planen er veldig sentrumsorientert og med lite fokus på bydelene. I tillegg mener vi planen på mange områder må bli mye mer konkret hvis den skal ha troverdighet. Vi har tilbudt vår bistand og kompetanse dersom det er ønskelig.

Dette er hovedinnholdet i vårt høringssvar.

I innledningen til kapitlet KUNST, KULTUR, FRITID i forslaget til kommuneplan heter det.

«Kunst, kultur, idrett og friluftsliv er viktige byggestener i arbeidet med å gjøre Drammen til en vakker, levende og mangfoldig by. Det er en utfordring å utvikle et så rikt tilbud av høy kvalitet at hele regionen med dens etniske og sosiale mangfold opplever byen som sin. Det er en prioritert oppgave å utvikle arenaer der ulike folkegrupper kan møtes, stimulere hverandre og videreutvikle byens kulturelle identitet.»

– og videre under overordnede mål og føringer. Byens rike kunst- og kulturliv skal prege sentrum og bidra til å skape attraktive møteplasser.

SKH synes i utgangspunkt at kommuneplanen innenfor dette kapitlet er altfor mye sentrumsfokusert. Vi ber om at man i en videre behandling av planen har en horisont som også favner det kulturelle arbeidet som gjøres i våre bydeler.

I tilknytningen til planleggingen av byens 200 års jubileum, og ønsket om at dette skal være en kulturell milepel, må bydelene ha sin naturlige plass. Vi tillater oss også å nevne forprosjektet Drammen Byhistoriske samlinger. Dette bør bli en prioritert sak for Drammen kommune. Samtidig bør Stiftelsen Konnerudverket og deres museum trekkes med som samarbeidspartner i en helhetlig kulturell markering av vår by!

Stedsutvikling-kvalitet i fysiske omgivelser.

Sitat fra side 61: Drammens historiske arv skal ivaretas, kulturminner er en ressurs i byutviklingen.

SKH slutter seg til denne overordnede målsettingen. I bydelene Skoger og Konnerud foreligger det ingen registrert oversikt

Det bygges ved Vannverksdammen. Det er mye steingjerder og historiske minner i området. Historielaget ber om at vern følges opp av kommunen. (Foto Tom Hayden.)

over hva som finnes av kulturminner og hva som eventuelt er av verneverdig karakter. For mer enn ett år siden tok SKH dette konkret opp med kulturetaten i Drammen kommune, og ba om at det ble gjennomført.

Vi fikk etter purring muntlig beskjed om at saken var oversendt sekretariatet for kommuneplanen.

I planutkastet leser vi:

Innenfor kommunen er det mange kulturminner og historiske spor, både i bykjernen og på bygda. Landbruksområdenes kulturlandskap, spor av tidligere industristruktur, elvas kulturmiljø og bykjernens gater og bygninger henger historisk sammen og må sees som en helhet. (s. 62)

Registrering av kulturminner gjennomføres for hele kommunen (s. 63)

SKH mener det er avgjørende at man raskt – i løpet av 2007 – setter i gang med registreringer i Skoger og på Konnerud. Skogerbygda har har et særpreg som et helhetlig kulturlandskap, og viktig for Drammen som by.

Konnerud har sin ærerike historie sterkt knyttet til gruvedriften. For begge disse bydelene er det viktig at man raskt får en oversikt over hva som skal sikres for ettersekten. Vi mener planen må få klart formulerte målsettinger knyttet til dette punktet, selv om dette er en overordnet plan. Vi registrerer at man på andre områder innenfor kultur har vært konkrete på tiltak.

Vi er glade for de eiendomskjøp som er foretatt i forbindelse med Verkenselvaplanen.

Nå mener vi tiden er inne til å drive mer praktisk politikk, og gjennomføre tiltak langs Verkenselva. Konkret har vi tidligere foreslått Ifferts dam som et restaureringsprosjekt.

Ved Konnerud stadion /brua over Verkenselva er det et betydelige interessante historiske områder – hvor det er rester etter pukkverk som lå der på 1700-tallet. I dag nyttes området til motorcrosskjøring og kulturhistorie kan forsvinne. Vi ber om at det settes inn tiltak allerede i vår knyttet til vern av området.

Utbyggingsområder – reguleringsbestemmelser

Konnerud har synlige spor fra en viktig historisk epoke – gruvedriften. Det er viktig at Drammen kommune i forbindelse med reguleringsplaner lager bestemmelser/vedtekter slik at utbygger/eier gies et pålegg om bevaring. Det dreier seg om gamle veier, steingjerder og skjerp. Slike kulturelle møteplasser er viktig i et nærmiljø. Ikke bare er det viktig å gi pålegg om bevaring, men også følge opp at så skjer. Vi peker spesielt på området Vannverksdammen og Baklia, samt områder med gruehull/skjerp.

Vi mener det bør utarbeides et oppdatert kart over området mellom Vannverksdammen/Konnerudkollen/Stordammen hvor alle skjerp, gruver og steigjerder er med, og som utbyggere må få pålegg om å sikre for etterslekten.

Sluttord

Framlegget til kommuneplan for Drammen 2007- 2018 er visjonær, har gode tanker og ideer om en ønsket utvikling – og en by preget av kulturelt mangfold. Planen er en videreføring av gjeldene plan – og dens hovedlinjer. Skoger og Konnerud Historielag mener planen må styrkes vesentlig på de punktene vi har omtalt, slik at man oppnår en større grad av helhet enn hva vi finner i utkastet. Frivilligheten som eksisterer i lag og foreninger i den enkelte bydel må få et sterkere eierforhold til planen enn hva tilfellet er i forhold til utkastet.

Skoger og Konnerud Historielag stiller, som vi før har meddelt, opp til samarbeid med Drammen kommune for å bevare – og formidle den lokale historiske kulturen ut til beboerne.

Dette anser vi som viktige og nødvendige nærmiljøtiltak. (10.04.2007)

Blomster til veteranen og givere

Årsmøtet i Skoger og Konnerud Historielag bød på filmpremiere, takkens ord til glade givere, gjenvalg av formannen – og en beretning som fortalte at laget nå har passert fem hundre medlemmer. Tar vi med at Historielaget har en god økonomi skulle de viktigste elementene i årsmøtet være nevnt.

De tradisjonelle årsmøtesakene ble forholdsvis raskt behandlet.

Årsberetning fra styret og de enkelte grupper ble gjennomgått av sekretær Per Runar Thoresen, mens kasserer Randi Raaen orienterte om regnskapet og en solid økonomi.

Historielaget hadde ved årsskiftet 515 medlemmer. Bakgrunnen for økningen som er på over 30 prosent er verveaksjonen man gjennomførte før jul hvor «Historielagsnytt» ble spredt til mer enn 2000 husstander i Skoger og på Konnerud.

Valgkomiteen la fram en innstilling som bar preg av gjenvalg – med et par unntak.

Ole Kr Mortensen er gjenvalg som formann, Per Runar Thoresen som sekretær, Reidar Halden som styremedlem, mens Ole Jacob Ottesen rykker inn som nytt varamedlem i styret da Bodil Bråthen takket nei til gjenvalg. Blant komitémedlemmene i de aktive gruppene var det gjenvalg på de som sto på valg. Unntaket var Goro Halden som valgte å trekke seg ut av redaksjonskomiteen etter mangfoldige år som medlem og bidragsyter. Nye i redaksjonskomiteen ble Tone Sverreson Ørmen og Ingvild Anita Velde.

Goro fikk blomster og takkens ord fra formannen Ole Kr. Mortensen. Det gjorde også Oscar Hauge som kveldens «tekniske» vert gjennom fremvisning av videofilmen

Veteranene Harald Johansen Springover (fra venstre) og Jørgen Skjeldrum fikk blomster for innsatsen i filmen om Skjeldrumsaga, mens Hans Austad og Pål Carlsson fikk blomster og takkens ord for bidraget fra Tømmerkjøpernes fond til restaureringen av saga.

(Foto: Ole Kr. Mortensen)

fra saga, andre fotos – og at han gikk ut av valgkomiteen. Betty Sønstrød har overlatt styringen i teatergruppa til Kai Roger Olsen, Blomster og takkens ord ble også henne til del.

Videofilmen «Den gamle saga» som hadde sin premiere under årsmøtet er egentlig filmen om to trauste karer som har jobbet på Skjeldrumsaga. For historielaget var det viktig å ta vare på den historien Jørgen Skjeldrum og Harald Johansen Springover hadde å fortelle, sa Ole Kr. Mortensen da han presenterte de to - og overrakte dem blomster og bilder som en takk for innsatsen. Filmen er teknisk produsert av Erling Pedersen. Tilrettelagt av Reidar Halden og

med Ole Kr. Mortensen som intervjuer. Det er meningen at denne filmen skal danne grunnlaget for en mer omfattende film om Skjeldrumsaga og saghistorien når man får lagt bak seg det tyngste av restaureringen av saga.

Tilstede på årsmøtet var også representanter for den siste donatoren i prosjektet – Tømmerkjøpernes Fond. Fondet har bevilget 40.000 kroner til Skjeldrumsaga. Pål Carlsson ga årsmøtedeltagerne en interessant historisk orientering om fondet.

Carlsson og Hans Austad som også representerte fondet ble overrakt blomster og takkens ord fra formannen i Historielaget.

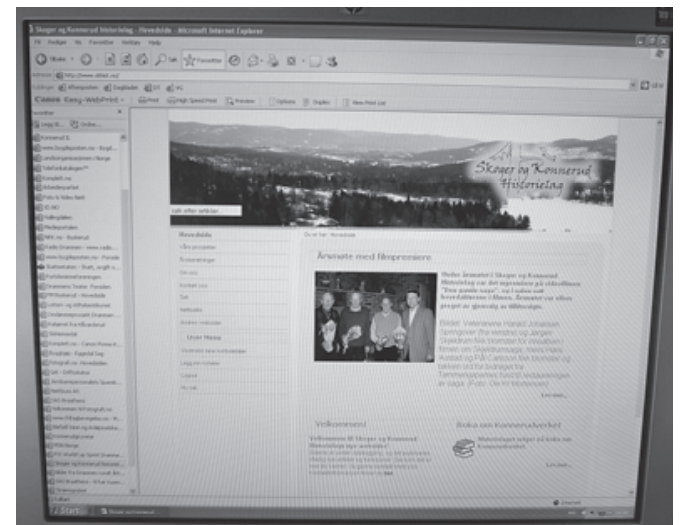
Historielaget på nettet

Skoger og Konnerud Historielag har etablert seg med egen nettside. Den ble åpnet da vi hadde årsmøte.

Vi starter forsiktig. Det er en krevende oppgave å ha et oppegående nettsted. Kravet til oppdatering er ofte stort. Vi startet med å legge ut våre årsberetninger for 2006, samt en omtale av årsmøtet.

For å perfektionere flere av medlemmene har vi midt i mai avviklet et kurs for styremedlemmer og medlemmer av aktive grupper. Hensikten er at hver gruppe skal ha kompetanse på å legge inn stoff på sidene, slik at vi ikke blir avhengig av en eller to personer. Vi forventer at dette skal fungere i løpet av sommeren.

Vi kommer til å prioritere arrangementer og nyheter i første rekke. Etterhvert håper vi nettsiden blir et viktig aktivum for flere av gruppene, og kanskje mest for fotogruppa. Du finner vårt nye nettsted på www.skhist.no – eller www.skogergkonnerudhistorielag.no

Rønnehue

- perlen på Vestskauen

Foto:Reidar Halden

- Jeg kom over Høgås en tidlig vårdag i år. Plutselig åpnet det seg et «nytt» sted på Vestskauen. Den gamle husmannsplassen Rønnehue lå der som et Soria Moria Slott. I løpet av vinteren har det blitt hugget ut rundt stedet, som dermed har åpenbart seg på nytt. Slik skildrer Reidar Halden sitt nye møte med Historielagets samlingsplass inne på Vestskogen.

Skoger og Konnerud Historielag har gjennom en avtale med Selvik Bruk A.S. fått tillatelse til å disponere denne unike eiendommen. Gjennom et utstrakt samarbeid har vi restaurert stedet, og har tatt ansvaret for vedlikeholdet ute som inne. Rønnehue

var boplass til 1950-tallet, og har en ærerik historie.

Rønnehue er et tilbud også til medlemmene i Skoger og Konnerud Historielag. Det kan leies for 200 kroner døgnet. Stedet har 8 sengeplasser. Det er nødvendig bestikk og

propan for matlaging. Sengetøy må tas med. De som leier får kjøretillatelse og nøkkel, slik at de kan kjøre helt til døra.

Er du interessert- ta kontakt med Erik Juel, på telefon 32 88 75 00 –mobil 951 59197.